

KOMISIJOS KOMUNIKATAS**kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos komunikato valstybėms narėms dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo trumpalaikiam eksporto kredito draudimui priedas**

(2019/C 401/03)

I. Įvadas

- (1) Komisijos komunikato valstybėms narėms dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo trumpalaikiam eksporto kredito draudimui ⁽¹⁾ (toliau – Komunikatas) 13 punkte nurodyta, kad valstybiniai draudikai ⁽²⁾ negali teikti trumpalaikio eksporto kredito draudimo nuo parduotinos rizikos. 9 punkte parduotina rizika apibrėžta kaip komercinė ir politinė rizika, kurios ilgiausias rizikos laikotarpis yra trumpesnis negu dveji metai ir kurią patiria valstybiniai ir nevalstybiniai pirkėjai to komunikato priede išvardytose šalyse.
- (2) Kadangi trūko privataus kredito draudimo ir perdraudimo pajėgumų eksportui į Graikiją, 2013 m. Komisija iš dalies pakeitė komunikatą ir laikinai išbraukė Graikiją iš parduotinos rizikos šalių sąrašo ⁽³⁾. Nuo to laiko šio pakeitimo galiojimas buvo kelis kartus pratęstas ⁽⁴⁾. Vėliausio pratęsimo galiojimas baigiasi 2019 m. gruodžio 31 d. Taigi, nuo 2020 m. sausio 1 d. Graikija bus laikoma parduotinos rizikos šalimi.
- (3) Vadovaudamasi Komunikato 36 punktu, likus keliems mėnesiams iki paskutinio pakeitimo galiojimo pabaigos Komisija pradėjo privataus kredito draudimo ir perdraudimo pajėgumų eksportui į Graikiją peržiūrą, siekdama nustatyti, ar, atsižvelgiant į dabartines rinkos sąlygas, būtų pagrįsta nuo 2020 m. sausio 1 d. vėl įtraukti Graikiją į parduotinos rizikos šalių sąrašą, ar rinkos pajėgumų vis dar nepakanka visai ekonomiškai pagrįstai rizikai apdrausti ir dėl to reikia pratęsti laikotarpį, kuriam šalis buvo išbraukta iš parduotinos rizikos šalių sąrašo.

II. Vertinimas

- (4) Remdamasi Komunikato 5.2 skirsniu, Komisija atliko vertinimą, atsižvelgdama į 33 punkte išdėstytus kriterijus: privataus kredito draudimo pajėgumus, valstybės reitingą, įmonių sektoriaus veiklos rezultatus (nemokumo atvejus).
- (5) Siekdama nustatyti, ar tai, kad privačių pajėgumų nepakanka visai ekonomiškai pagrįstai rizikai apdrausti, yra pateisinama priežastis pratęsti laikotarpį, kuriam Graikija buvo laikinai išbraukta iš parduotinos rizikos šalių sąrašo, Komisija konsultavosi su valstybėmis narėmis, privačiais kredito draudikais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis ir prašė jų pateikti informacijos. 2019 m. rugsėjo 23 d. Komisija paskelbė prašymą pateikti informacijos apie galimybes gauti trumpalaikį eksporto į Graikiją kredito draudimą ⁽⁵⁾. Atsakymų pateikimo terminas – 2019 m. spalio 18 d. Komisija gavo 22 atsakymus iš valstybių narių. Iš suinteresuotųjų šalių atsakymų negauta.
- (6) Remiantis informacija, pateikta Komisijai atsakant į viešą prašymą pateikti informacijos, nėra pagrindo manyti, kad privataus kredito draudimo pajėgumai eksportui į Graikiją būtų sumažėję. Valstybiniai draudikai užregistravo mažiau eksporto į Graikiją kredito draudimo polisų, o tai rodo, kad yra pakankamai galimybių gauti privatų draudimą. Tik penkios iš atsakiusių valstybių narių (neįskaičiuojant Graikijos) aiškiai paprašė pratęsti laikotarpį, kuriam Graikija buvo išbraukta iš parduotinos rizikos šalių sąrašo, tačiau trys valstybės narės nurodė, kad Graikija turėtų būti vėl įtraukta į parduotinos rizikos šalių sąrašą. 13 valstybių narių savo atsakymuose neišreiškė tvirtos pozicijos šiuo klausimu. Pažymėtina, kad pati Graikija, atsižvelgdama į stabilų pastarojo meto ekonomikos augimą, išreiškė didelį norą būti vėl įtraukta į parduotinos rizikos šalių sąrašą.

⁽¹⁾ OL C 392, 2012 12 19, p. 1.

⁽²⁾ Valstybinis draudikas komunikate apibrėžtas kaip įmonė arba kita organizacija, kuri teikia eksporto kredito draudimą valstybės narės padedama arba jos vardu, arba valstybė narė, kuri teikia eksporto kredito draudimą.

⁽³⁾ OL C 398, 2012 12 22, p. 6.

⁽⁴⁾ 2013 m. (OL C 72, 2013 12 19, p. 1), 2015 m. pradžioje (OL C 28, 2015 1 28, p. 1), 2015 m. birželio mėn. (OL C 215, 2015 7 1, p. 1), 2016 m. birželio mėn. (OL C 244, 2016 7 5, p. 1), 2017 m. birželio mėn. (OL C 206, 2017 6 30, p. 1), 2018 m. birželio mėn. (OL C 225, 2018 6 28, p. 1) ir vėliausias pakeitimas 2018 m. gruodžio mėn. (OL C 457, 2018 12 19, p. 9).

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_export_greece/index_en.html

- (7) Remiantis naujausiais makroekonominiais rodikliais, Graikijos ekonomika atsigauja ir artimiausiu metu ši tendencija turėtų tęstis. Po beveik dešimtmetį trukusio nuosmukio ir sąstingio 2017 m. ekonomika vėl pradėjo augti: numatomas realiojo BVP augimas 2019 m. yra 1,8 %, o darbo rinkos sąlygos ir toliau gerėja. 2019 m. pirmąjį pusmetį ekonomika ir toliau augo, o blogėjanti padėtis šalies eksporto rinkose neturėjo didelio poveikio ekonomikai dėl specifinės eksporto sudėties. Ekonomikos atsigavimą taip pat liudija teigiami pokyčiai darbo rinkoje – nedarbo lygis ir toliau mažėjo ir 2019 m. rugpjūčio mėn. buvo 16,7 %. Remiantis Europos Komisijos 2019 m. rudens ekonomine prognoze ⁽⁶⁾, šis rodiklis ateinančiais metais ir toliau turėtų mažėti.
- (8) Viešųjų finansų srityje Vyriausybės obligacijų pajamingumas gerokai sumažėjo: mažėjant nerizikingoms palūkanų normoms ir valstybei taikomiems normų skirtumams, 10 metų obligacijų pajamingumas sumažėjo nuo maždaug 3,4 % (2019 m. gegužės mėn.) iki 1,5 % (2019 m. rugsėjo mėn.), – tai rodo sumažėjusią investicijų į Graikijos Vyriausybės obligacijas riziką.
- (9) Graikijos valstybės reitingai nuo krizės pradžios smarkiai pagerėjo ir, reitingų agentūrų nuomone, perspektyva yra stabili arba teigiama. Vis dėlto, Graikijos valstybės obligacijos vis dar nesiekia investicinio reitingo. Per pastaruosius 6 mėnesius neigiamų tendencijų Graikijos valstybinio sektoriaus kredito reitingų raidoje neužfiksuota. Iš esmės ekonomikai toliau augant reitingai turėtų ir toliau gerėti.
- (10) Per pastaruosius 6 mėnesius įmonių sektoriaus veiklos rezultatai neblogėjo. Neveiksnių verslo paskolų dalis nuo 2017 m. mažėjo, tačiau kol kas išlieka didelė – dėl aukšto pradinio lygio ir bendro paskolų sumažėjimo 2019 m. antrąjį ketvirtį neveiksnių verslo paskolų dalis sudarė 42,6 %. Bendra neveiksnių verslo paskolų suma mažėja sparčiau (– 16 % 2019 m. antrąjį ketvirtį, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų ketvirčiu) ir įgyvendinant 2019 m. spalio mėn. Komisijos patvirtintą neveiksnių paskolų pakeitimo vertybiniais popieriais schemą „Hercules“ turėtų ir toliau mažėti. 2019 m. pirmąjį ketvirtį įmonių sektoriaus kredito standartai išliko tokie patys ir, remiantis bankų skolinimo apžvalga, turėtų likti nepakitę ir antrąjį ketvirtį.
- (11) Atsižvelgdama į šias aplinkybes ir į viešų konsultacijų rezultatus, visų pirma į Graikijos pateiktą atsakymą, taip pat į bendrus Graikijos ekonomikos gerėjimo ženklus ir teigiamas prognozes, Komisija nusprendė nuo 2020 m. sausio 1 d. vėl įtraukti Graikiją į parduotinos rizikos šalių sąrašą.

DALINIS KOMUNIKATO PAKEITIMAS

- (12) Toliau nurodytas Komisijos komunikato valstybėms narėms dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo trumpalaikiam eksporto kredito draudimui pakeitimas bus taikomas nuo 2020 m. sausio 1 d.

— Priedas pakeičiamas taip:

„Parduotinos rizikos šalių sąrašas

Belgija	Kipras	Slovakija
Bulgarija	Latvija	Suomija
Čekija	Lietuva	Švedija
Danija	Liuksemburgas	Jungtinė Karalystė
Vokietija	Vengrija	Australija
Estija	Malta	Kanada
Airija	Nyderlandai	Islandija
Graikija	Austrija	Japonija
Ispanija	Lenkija	Naujoji Zelandija
Prancūzija	Portugalija	Norvegija
Kroatija	Rumunija	Šveicarija
Italija	Slovėnija	Jungtinės Amerikos Valstijos“.

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip115_en_0.pdf